

РЕШЕНИЕ

№ 231

гр. Варна, 12.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Йовчев

Членове: Николина П. Дамянова
Д.а Ил. Писарова

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Георги Йовчев Въззивно търговско дело № 20233001000232 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба на „ЗОРА – УРУМОВИ“ ООД, ЕИК 201470909, със седалище с. Добрин, общ. Крушари срещу решение № 11/15.02.2023 г. по т. д. № 78/2022 г. по описа на ОС – Добрич, с което въззивникът е осъден да заплати на „АГРИВА БГ“ ООД, със седалище гр. Добрич, ЕИК 205700528, сумата от 169 300 лв., представляваща обезщетение за понесени вреди, изразяващи се в разликата в цената по разваления договор за покупко-продажба от 500 т. слънчоглед от 23.02.2022 г. и цената по заместващите сделки, ведно със законната лихва, начиная от датата на предявяване на иска – 20.04.2022 г., до окончателното ѝ изплащане, претендиран на осн. чл. 323 ТЗ вр. чл. 87, ал. 2 ЗЗД, както и разноски в исковото и обезпечителното производство.

Във въззивната жалба се сочат допуснати нарушения при постановяване на решението, изразяващи се в допуснати нарушения на съдопроизводствените правила, неправилно интерпретиране на доказателствата и необосновани изводи.

В писмен отговор, насрещната страна „АГРИВА БГ“ ООД, със седалище гр. Добрич, оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението.

За да се произнесе съдът взе предвид следното:

Пред ОС – Добрич е предявен осъдителен иск с правно основание чл.323 от ТЗ, за присъждане на сумата от 169 300 лева, претендирана като обезщетение за вреди, претърпени вследствие на развален неформален договор за покупко-продажба на 500 м. т. високоолеинов слънчоглед (1 200 лв.МТ) и сключване на договори за покупко-продажба за заместваща стока с подходяща характеристика на обща стност 769 300 лева.

Ищецът е навел твърдения, че на 21.02.2022 г. е сключен договор между „АГРИВА БГ“ ООД, като продавач и „ОЛИВА“ АД, като купувач, за покупко-продажба на 600 тона високоолеинов слънчоглед, реколта 2021 г. със срок на доставка от 01.03.2022 г. до 31.03.2022 г., при цена 1 225 лева/МТ без ДДС, при авансирана сума в размер на 95% от цената на стоката. След тази дата, за да изпълни задължението си по горепосочения договор, ищецът сключил неформален договор за покупко-продажба със „Зора – Урумови“ ООД за 500 тона слънчоглед при цена от 600 000 лева (1 200 лв./МТ). Продавачът по втория договор

– „Зора – Урумови“ ООД издал фактура № 184/23.02.2022 г. за уговорената стока с цена от 600 000 лева, която сума била платена по сметка на „Зора – Урумови“ ООД на 25.02.2022 г. Твърди се, че на 02.03.2022 г. и на 03.03.2022 г. „Агрива БГ“ ООД поканило „Зора – Урумови“ ООД да натовари стоката и да започне превоза ѝ на 04.03.2022 г. в 08:30 ч. Твърди се, че изпълнение не е последвало, а вместо това е върната запластената сума обратно на купувача с основание „неосъществена сделка“. Посочено е, че предвид развалянето на договора, „АГРИВА БГ“ ООД е сключило поредица от сделки за закупуване на заместваща стока за изпълнение на поетите ангажименти към „ОЛИВА“ АД на по – висока цена от първоначално уговорената със „Зора – Урумови“ ООД. Изтъкнато е, че всички сделки за закупуване на заместваща стока са сключени в кратък срок след неизпълнението. Предявена е и акцесорна претенция за законна лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението.

Ответното дружество е подало писмен отговор, в който е изразило становище за допустимост, но неоснователност на главния и акцесорния искове. Изложило е, че между страните са водени преговори, но до сключване на договор не се е стигало, тъй като не е постигано съгласие по всички негови съществени елементи, по какъв начин следва да бъде окачествена стоката, по какъв начин и къде ще бъде извършвано тегленето и къде, за чия сметка ще бъде превозването ѝ. Изтъкнато е, че въпреки, че е подготвена фактура сделка не е сключвана, тъй като впоследствие е станало ясно, че ищецът е желал да закупи високоолеинов слънчоглед, а не обикновен такъв. Посочено е, че ответникът е счел, че договор при предлаганите от представителя на ищцовото дружество условия са неизгодни. Ето защо изготвената фактура не била изпратена на ищеца, а анулирана, съответно запластената сума била върната на насрещната страна. Изразено е становище за вероятно въвеждане в заблуждение от Г. Т. на „Агрива БГ“ ООД. Оспорил е довода за взаимовръзка между евентуално сключен договор между ищцовото и ответното дружества с договора сключен между „Олива“ АД и „Агрива БГ“ ООД. Посочено е, че фактурите издадени за заместващата стока са с различен предмет и са сключени в порядък обосноваващ извод за предварително уговаряне.

С допълнителна искова молба „Агрива БГ“ ООД е оспорило насрещните твърдения и доводи, че не е сключен договор, че не е постигнато съгласие по съществените му условия. Оспорил е и твърдението, че издадените впоследствие фактури от трети лица са за различен вид стоки. Посочено е, че фактурата е изпратена посредством приложението „viber“. Изтъкнато е, че сделките за заместващите стоки са сключени с цел намаляне на евентуални вреди и точно изпълнение на договора сключен с „Олива“ АД.

Варненският апелативен съд, с оглед наведените оплаквания и след преценка на събраните доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Решението на първоинстанционния съд съдържа реквизитите по чл. 236 ГПК и е действително, произнасянето съответства на предявеното искане и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими.

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл. 269, ал. 1 изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Не се спори, а и от представените по делото писмени доказателства се установява, че на 21.02.2022 г., „Агрива БГ“ ООД, от една страна като продавач и „Олива“ АД, от друга страна като купувач са сключили писмен договор за покупко-продажба, по силата на който въззиваемият се е задължил да прехвърли на „Олива“ АД собствеността върху 600 тона високоолеинов слънчоглед с показатели: а) масленост – база 44%, минимум 40% (при налична влага и примеси“; б) влага – база 9%, максимум 10%; в) чужди примеси – база 2%, максимум 4%; г) киселинност – база 2%, максимум 3%; д) гарантирано за човешка консумация от сортове, които не са генно-модифицирани; е) стока с добро качество; ж) съдържание на олеинова киселина C18:1 – мин. 82%. Страните са уговорили срок за доставка на цялото количество слънчоглед през периода от 01.03.2022 г. до 31.03.2022 г.

включително – минимална товарна норма от 100 т. на ден, при уговорена цена от 1 225 лв./МТ.

От показанията на свидетеля Т., депозирани пред ОС – Добрич в о. с. з. на 23.01.2023 г., които съдът кредитира в частта относно съдържанието на постигнати между страните уговорки, става ясно, че свидетелят в качеството на търговски посредник през стопанската 2021 г. е закупувал царевица от името на „Агвира БГ“ ООД от „Зора – Урумови“ ООД. През септември 2021 дружествата водели преговори за закупуване на високоолеинов слънчоглед. Впоследствие, когато пазарната цена на стоката достигнала 1 200 лева, след отправена покана, „Зора – Урумови“ ООД изпратило проба от слънчоглед за установяване на качествените му показатели.

Видно от протокол за изпитване от 22.02.2022 г. (л. 59 от делото на ДОС) в изпратената проба от високоолеинов слънчоглед съдържа: а) влага и летливи вещества – 5.3 %; б) масленост към налична влага – 43.1 %; в) примеси – 3.4 %; олеинова киселина – 86.2%, т. е. показатели, които съответстват на стоката уговорена за доставка от „Агрива БГ“ ООД на „Олива“ АД.

На 23.02.2022 г. въззивникът е издал фактура № 184 с доставчик „Зора – Урумови“ ООД и получател „Агрива БГ“ ООД за доставка на 500 тона слънчоглед, реколта 2021 г., при цена 1 200 лева за тон или общо 600 000 лева, като не е начислено ДДС, понеже доставчикът е освободен от задължението за заплащането му съобразно част I I от приложение № 2 към чл. 163а, ал. 4 вр. ал. 2 ЗДДС. С оглед показанията на свидетеля Т., съдът приема, че фотокопие от посочената фактура е изпратена на последния като търговски посредник на „Агрива БГ“ ООД посредством приложението „viber“. От заключението на вещото лице в първоинстанционното производство се установява, че фактурата е отразена в счетоводството на „Агрива БГ“ ООД, но не в това на „Зора – Урумови“ ООД, което не я е декларирало пред ТД на НАП, не я е включило в СД по ЗДДС и дневника за продажби. Трите екземпляра от същата се намират в счетоводството на последното дружество, като върху тях е изписан текст „анулирана“.

На 25.02.2022. г. е извършено плащане от „Агрива БГ“ ООД по сметка на „Зора – Урумови“ ООД в размер на 600 000 лв. (л. 6 от т.д. № 78/2022 г., ДОС), равняващо се на цената по неформалния договор за покупко-продажба на високоолеинов слънчоглед.

С оглед приложените на л. 8 и л. 9 от т. д. № 78/2022 г. на ОС – Добрич копия от съобщения по електронна поща, съдът намира, че на 02.03.2022 г. и 03.03.2022 г. са изпратени покани от „Агрива БГ“ ООД до Г.У. и М. У. (видно от служебно извършена от съда справка в ТРРЮЛНЦ е, че последният е съдружник „Зора – Урумови“ ООД) за започване на превоз на закупеното количество високоолеинов слънчоглед на 04.03.2022 г. в 08:30 ч.

Няма спор и е видно от справка от интернет банкиране на л. 7 от т. д. № 78/2022 г. на ОС – Добрич, че вместо да изпълни поканата „Зора – Урумови“ ООД е превело по сметка на „Агрива БГ“ ООД сумата от 600 000 лева с основание на превода „неосъществена сделка“.

От заключението на вещото лице по извършената в първоинстанционното производство ССЧЕ, приложените приемо-предавателни протоколи, пътно-прехвърлителни разписки, кантарни бележки, товарителници, фактури № *****/04.03.2022 г. от ЗП „Живко Димитров П.“, № 35/04.03.2022 г. от ЗП „Славян Веселинов Славов“, № 10000000010/04.03.2022 г. от ЧЗС „Димитър Желев П.“, № 7/04.03.2022 г. от „Никора 2018“ ЕООД. № 220/04.03.2022 г. от „Орехите“ ЕООД и платежни нареждания, се установява, че в периода 04.03.2022 г. – 07.03.2022 г., „Агрива БГ“ ООД е закупило от свободния пазар 500.5 м.т. високоолеинов слънчоглед реколта 2021 г., при цени, както следва: 1) от ЗП „Живко Димитров П.“ – 151 900 лева за 98 МТ високоолеинов слънчоглед (1 550 лв./МТ); 2) от ЗП „Славян Веселинов Славов“ – 35 250 лв. за 23,5 МТ (1 500 лв./МТ); 3) от ЧЗС „Димитър Желев П.“ – 387 500 лв. за 250 МТ (1 550 лв./МТ); 4) от „Никора 2018“ ЕООД – 35 650 лв. за 23 МТ (1 550 лв./ МТ); 5) от „Орехите“ ЕООД – 159 000 лв. за 106 МТ (1 500 лв./МТ) – общо

769 300 лв. (средна цена на заместващите стоки – 1 537.06 лв./МТ). Така закупеният високоолеинов слънчоглед е доставен на „Олива“ АД през периода от 14.03.2022 г. до 21.03.2022 г. (т. 5 от заключението по назначената ССЧЕ).

От събраните по делото доказателства може да се направи обоснования извод, че на 23.02.2022 г., след изпитване на слънчогледа предложен за продажба от „Зора – Урумови“ ООД и издаване на фактура № 184/23.02.2022 г., между страните е възникнало валидно правоотношение по договор за търговска продажба на 500 МТ високоолеинов слънчоглед – сделка, която обслужва договор за покупко-продажба № О-121/1049-НOS/21.02.2022 г., сключен между „Олива“ АД, като купувач и „Агрива БГ“ ООД, като продавач. Липсата на дължимата престация от страна на продавача в предвидените срокове е породила правото на купувача да развали договора, което последния е упражнил с уведомление по имейл от 07.03.2022 г. Наведеното с отговора на исковата молба възражение за несклучване на сделка за покупко-продажба е неоснователно, предвид ноторно известния факт за начало на военни действия на територията на Украйна на 24.02.2022 г. – събитие, което е довело до нарастване на цената на слънчогледа 1 ден след издаване на фактурата и признанието на процесуалния представител на въззивното дружество за неизгодност на сделка за покупко-продажба на слънчоглед при цена 1200 лв./МТ.

Настоящият състав на съда приема, че заместващата стока е закупена в разумен срок, доставена е през периода от 14.03.2022 г. – 21.03.2022 г., с характеристични показатели съответстващи на уговорени в основния договор между „Олива“ АД и „Агрива БГ“ ООД, предвид приложените проби за изпитване (реколта 2021 г., масленост в диапазона 40% - 44%). Цената на заместващата стока отразява моментното състояние на пазара, с оглед заключението по назначената от първоинстанционния съд ССЧЕ (02.03.2022 г. – 1 156 лв./МТ; 09.03.2022 г. – 1 609 лв./МТ).

Съдът намира, че е осъществен фактическият състав на претенцията по чл. 323 ТЗ – сключен е договор за покупко-продажба на 23.02.2022 г., който е развален на 07.03.2022 г. и купувачът е закупил заместваща стока през подходящ период – 3 дни от началото на виновното неизпълнение от страна на продавача, на по – висока цена от първоначалната. Достигайки до същия извод първоинстанционния съд правилно е уважил исковите претенции, поради което обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Противопоставеното възражение за прекомерност на адвокатско възнаграждение, обективизирано в списък, представен от адв. С. е неоснователно. Съдът намира, че размерът на адвокатското възнаграждение следва да бъде съобразен с разпоредбата на чл.7, ал.2, т.5 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в редакцията към датата на сключване на неформалния договор за правна защита и съдействие, съвпадащ с датата на съставяне на пълномощното – 21.03.2022 г. Според този текст за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с материален интерес в размер от 100 000 до 1 000 000 лева възнагражденията са 3530 лв. плюс 2 % за горницата над 100 000 лв. В настоящият случай материалният интерес е равен на сумата от 169 300 лева. Предвид изложените критерии за определяне на размера на адвокатско възнаграждение, съдът намира, че претендираното такова в размер на 4 666.67 лв. + 933.33 лв. (20%) ДДС е под минимума за претендирания материалния интерес – 4 916 лв. без ДДС.

Водим от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 11/15.02.2023 г. постановено по т.д.№78/2022 г. по описа на Окръжен съд – Добрич.

ОСЪЖДА „ЗОРА – УРУМОВИ“ ООД, ЕИК 201470909, със седалище с.Добрин, общ. Крушари **ДА ЗАПЛАТИ** на „АГРИВА БГ“ ООД, със седалище гр.Добрич, ЕИК

205700528, сумата от **5 600 (пет хиляди и шестстотин) лева**, представляваща разноси за заплатено адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78 ГПК.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред ВКС на РБ в едномесечен срок от връчването му при условията на чл.280, ал.1 от ГПК .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____